

1. Заміна кредитора у зобов'язанні здійснюється без згоди боржника, якщо інше не встановлено договором або законом.
2. Якщо боржник не був письмово повідомлений про заміну кредитора у зобов'язанні, новий кредитор несе ризик настання несприятливих для нього наслідків. У цьому разі виконання боржником свого обов'язку первісному кредиторіві є належним виконанням.

Коментована стаття містить класичне правило про те, що для заміни кредитора згода боржника не є обов'язковою. Це впливає із того, що боржникові байдуже, кому виконувати зобов'язання: старому кредитору чи кредитору новому. Правило частини 1 коментованої статті означає, що, наприклад, договір відступлення права вимоги (цесії) може бути підписаний тільки старим та новим кредиторами без визначення волі боржника. В практиці ділового обороту часто зустрічаються договори відступлення права вимоги, що підписуються трьома особами: старим кредитором, новим кредитором та боржником. Це є можливим з точки зору реалізації принципу свободи договору та у зв'язку з тим, що боржника все одно треба повідомляти про заміну кредитора, але не є необхідним. Разом з тим, зазначене правило є диспозитивним, отже договором або законом може бути встановлене обов'язкове узгодження боржником заміни кредитора у зобов'язанні. Незважаючи на те, що воля боржника за загальним правилом не береться до уваги в разі заміни кредитора у зобов'язанні, частина 2 коментованої статті визначає необхідність письмового повідомлення про це боржника. Боржник має знати, на користь кого він повинен виконати зобов'язання. Стаття чітко не визначає, на кого покладається обов'язок повідомлення боржника про заміну кредитора. Тобто, в принципі це може зробити як старий кредитор, так і новий. Разом з тим, оскільки ризики неповідомлення боржника несе новий кредитор, логічним ж те, що саме він має турбуватися про належне повідомлення боржника про заміну кредитора у зобов'язанні. Якщо боржник не був письмово повідомлений про заміну кредитора у зобов'язанні, він може виконати зобов'язання старому кредитору, і таке виконання буде вважатися належним. І як будь-яке належне виконання, виконання зобов'язання на користь старого кредитора буде означати припинення зобов'язання для боржника (ст. 599 ЦК). Тобто новий кредитор буде не в праві вимагати від боржника виконання на свою користь. Єдине право, що залишиться у нового кредитора в такому випадку - це право вимагати від старого кредитора передачі всього отриманого від боржника як безпідставного збагачення (ст. ст. 1212 - 1214 ЦК).